

Д-р Мерал Чаназ Муталиб: Навременната диагностика е ключът към лечението на рак на маточната шийка

Понеделник, 15 Януари 2024

От 15 до 21 януари отбелязваме Европейската седмица за превенция на рак на маточната шийка

С началника на Клиниката по акушерство и гинекология на университетска болница „Дева Мария“ д-р Мерал Чаназ Муталиб разговаряме за цервикалния карцином и неговата профилактика

Д-р Муталиб, през януари отбелязваме месеца за осведомеността, превенцията и борбата с рака на маточната шийка. Бихте ли ни дали повече информация по темата?

Всяка година през месец януари отбелязваме месеца за осведомеността, превенцията и борбата с рака на маточната шийка. Във връзка с това, от 15-ти до 21-ви януари тази година се отбелязва и Европейската седмица за превенция на рака на маточната шийка. Използваме този месец, в частност тази седмица, за да разпространим осведомеността за рака на маточната шийка, видовете скрининг и повишим вниманието върху последиците от този вид рак. За съжаление, ракът на маточната шийка е един от най-разпространените видове рак при жените, като особено често се среща при жените на възраст между 15 и 44 години. Този вид рак се разпространява по-бавно и е лечим при ранно разкриване. Ранното тестване и диагностициране са от голямо значение при последващото лечение.

Кое е причина за този вид раково заболяване?

Като основна причина за рак на маточната шийка е персистираща инфекция с високорискови видове човешки папиломен вирус (HPV), изключително често срещано семейство вируси, които се предават чрез сексуален контакт.

Повечето HPV инфекции изчезват сами в рамките на една или две години, тъй като имунната система контролира инфекцията. Тези краткотрайни инфекции не причиняват рак. Когато високорисковата HPV инфекция продължава години, тя може да доведе до промени в цервикалните клетки, водещи до предракови лезии. Ако предраковата лезия не бъде открита и отстранена, тя може в крайна сметка да се развие в рак на маточната шийка. HPV вирусите имат разнообразни варианти, като за особено високорискови са приети два вида HPV16 и HPV18, които причиняват 70% от раковите заболявания на маточната шийка в света.

Какви са методите за превенция и ранно диагностициране?

Ракът на маточната шийка е предотвратим и лечим, ако бъде открит навреме. Почти всички видове рак на маточната шийка могат да бъдат предотвратени чрез HPV ваксинация, рутинен скрининг за рак на маточната шийка и подходящо последващо лечение, когато е необходимо.

HPV ваксината предлага най-голяма защита, когато се постави преди човек да започне сексуално активен живот. Препоръчва се рутинна HPV ваксинация за момичета и момчета на 11 или 12-годишна възраст, За млади хора, които не са били ваксинирани в рамките на възрастовите препоръки. HPV ваксинация се препоръчва до 26-годишна възраст. Някои възрастни на възраст между 27 и 45 години, които все още не са ваксинирани, може да решат да получат HPV ваксина, след като разговарят с лекаря си за риска от нови HPV инфекции. Ваксината срещу HPV се прилага като серия от две или три дози, в зависимост от възрастта.

Тъй като ваксинацията срещу HPV не предпазва от всички типове HPV, които могат да причинят рак на маточната шийка, все още е важно да се прави скрининг на редовни интервали. Два широко използвани скрининг теста са HPV тестове и цитологични тестове (известни също като Pap тест или цитонамазка). Тези тестове могат да открият високорискови HPV инфекции и анормални клетъчни промени и предракови заболявания, които могат да бъдат лекувани, преди да се превърнат в рак. Затова е важно пациентите да се подлагат на редовни скринингови тестове, започвайки от 20-те си години.

За да бъде ефективен скринингът за рак на шийката на матката, пациентите трябва да преминат навременен скрининг и проследяване на необичайни резултати от тестове. Поради социално, екологично и икономическо неблагоприятно положение, определени групи може да имат затруднен достъп до здравни грижи и в резултат на това да носят непропорционална тежест от рак на маточната шийка.

Най-важното, което трябва да запомним, е че ранното диагностициране и своевременното адекватно лечение винаги имат благоприятни последици при повечето заболявания, затова никога да не пренебрегват профилактичните прегледи.

Д-р Мерал Чаназ Муталиб е акушер гинеколог с 20-годишен стаж по специалността. Своя опит трупа в болници от групите на Anadolu Hospitals и Hayat Hospitals в Турция, но преди това завършва медицина в МУ-Варна и България остава завинаги в сърцето му. През 2023 г. заменя Истанбул с Бургас, за да оглави Клиниката по акушерство и гинекология на университетска болница „Дева Мария“. Основният му интерес е в областта на лапароскопската и роботизирана хирургия в гинекологията, като в периода 2014- 2023 г. преминава множество курсове и тренинги в тази насока.

Д-р Муталиб преглежда в медицински център „Света София“ с направление по НЗОК и в университетска болница „Дева Мария“ срещу заплащане.